

B. Osobitná časť

K Čl. I

(zákon č. 43/2004 Z. z.)

K bodom 1, 5 až 8

Ide o legislatívno-technické úpravy v súvislosti s nahradením informačného prospektu kľúčovými informáciami v bode 20.

K bodu 2

(§ 46c ods. 3 a § 46e ods. 11 druhá veta)

Legislatívno-technická úprava. Ak sa v Zbierke zákonov SR nemá vyhlásiť opatrenie uverejnením jeho celého znenia, je nadbytočné uvádzať, že sa opatrenie vyhlási v Zbierke zákonov SR. Tento fakt vyplýva zo zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov na základe, ktorého sa uverejnením v Zbierke zákonov SR vyhlasujú všetky právne predpisy, medzi ktoré patrí aj opatrenie.

K bodu 3

(§ 46e ods. 7)

Keďže Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“), okrem iného, vypracováva makroekonomické a fiškálne analýzy a prognózy a zaoberá sa fiškálnou politikou, verejnými financiami a ich dlhodobou udržateľnosťou, navrhujeme, aby prístup k údajom z centrálného informačného ponukového systému (CIPS) na štatistické a analytické účely mal aj tento rezort.

Rezort financií spolu s ministerstvom spoločne zodpovedajú za efektívne politiky v oblasti dôchodkov, a to napríklad pri využívaní finančných stimulov na podporu dobrovoľného sporenia na dôchodok. Keďže rozhodnutie o výške zdrojov, ktoré budú použité na financovanie podpory sporenia na dôchodok nezávisí len od ekonomickej kondície štátu, ale aj od reálnej situácie jednotlivca a stavu jeho zabezpečenia na dôchodok, je potrebné, aby ministerstvo financií získavalo údaje z CIPS, t. j. napríklad údaje o tom akí sporitelia a v akom objeme čerpajú prostriedky z II. piliera doživotne, akí dočasne, prípadne ktorí si celú sumu nechajú vyplatiť jednorazovo. Potom bude môcť informovane rozhodnúť o tom na aké socio-ekonomické kategórie cieľiť podporu z verejných zdrojov. Navrhovaná úprava súvisí aj so zmenou v novelizačnom bode 30.

K bodu 4

(§ 46h ods. 11)

Legislatívno-technická úprava v súvislosti s bodom 9 a 10.

K bodom 9 a 10

(§ 64 ods. 5 až 8)

Ide o legislatívno-technickú úpravu v súvislosti so zmenou v novelizačnom bode 20, v rámci ktorej sa v systéme starobného dôchodkového sporenia nahrádza informačný prospekt kľúčovými informáciami, pričom z hľadiska členenia legislatívneho textu sa navrhuje, aby povinnosť poskytovania predkontraktuálnych informácií sporiteľovi bolo upravené v zákone

na jednom mieste, a to práve v § 64. Vzhľadom na účel kľúčových informácií, ktorý spočíva v pomoci klientovi urobiť informované rozhodnutie pri výbere investičnej stratégie, je nevyhnutné zabezpečiť, aby mal na oboznámenie sa s nimi dostatočný časový priestor pred uzatvorením zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení.

K bodom 11 a 12

(§ 64 ods. 9 a 10)

Ide o legislatívno-technickú úpravu v súvislosti s úpravou v bode 9 a 10.

K bodu 13

(§ 81 ods. 1 písm. e) bod 1.)

Ide o legislatívno-technickú úpravu v súvislosti s úpravou v bode 3.

K bodu 14

vypustenie odsekov 5 až 14 z § 94)

V súvislosti s novým zadefinovaním obsahu výpisu z osobného účtu sporiteľa (nový § 108) ako aj ďalšími zmenami v informačných povinnostiach dôchodkovej správcovskej spoločnosti (nový § 108a) bolo potrebné vykonať príslušné legislatívno-technické zmeny aj v § 94.

K bodom 15 a 17

(§ 105 ods. 6 písm. e), § 105 ods. 7 písm. e) a § 105 ods. 9)

Ide o legislatívno-technickú zmenu v súvislosti s bodom 16.

K bodu 16

(§ 105 vypustenie ods. 8)

Navrhuje sa zrušiť povinnosť zverejňovať polročnú a ročnú správu v periodickej tlači, nakoľko tieto informácie sú dostupné na webovom sídle dôchodkových správcovských spoločností ako aj v ich sídle a na pobočkách k nahliadnutiu (povinnosti podľa § 105 ods. 3 a § 107 ods. 2).

K bodu 18

(§ 105 ods. 10)

Ide o legislatívno-technickú zmenu v súvislosti s bodom 16.

K bodu 19

(nový § 105a)

Navrhuje sa, aby dôchodková správcovská spoločnosť v záujme zabezpečenia vysokej miery transparentnosti v rámci starobného dôchodkového sporenia, a to vo všetkých štádiách účasti sporiteľa, poskytovala záujemcom o uzatvorenie zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení a sporiteľom zrozumiteľné a primerané informácie. V súčasnosti nie sú v zákone č. 43/2004 Z. z. ustanovené žiadne všeobecné požiadavky na kvalitu poskytovaných informácií, s výnimkou informácií obsiahnutých vo výpise z osobného účtu účastníka. Zásady uvedené v novom § 105a preto musia byť dodržané tak v predkontraktuálnej fáze, počas

účasti v systéme starobného dôchodkového sporenia ako aj vo fáze výplatnej t.j. počas dôchodku. Zároveň sa zavádza nová povinnosť, ktorá má za účel upozorniť záujemcu o uzatvorenie zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení a sporiteľa na to, že v systéme starobného dôchodkového sporenia znáša investičné riziko sporiteľ a minulé výnosy v dôchodkovom fonde nie sú zárukou budúcich výnosov. V súčasnosti tento typ upozornenia zo zákona dôchodková správcovská spoločnosť povinne uvádza len pri propagácii a reklame.

K bodu 20

(§ 106)

Navrhuje sa nahradiť informačný prospekt kľúčovými informáciami s presne definovaným obsahom, rovnako ako je to v doplnkovom dôchodkovom sporení a kolektívnom investovaní. Hlavný rozdiel oproti aktuálnej úprave bude v tom, že kľúčové informácie efektívnejšie a názornejšie sprostredkujú potenciálnym sporiteľom informácie o dôchodkovom fonde a jeho zameraní a rizikách, pomôžu mu správne pochopiť postavenie a povahu dôchodkového fondu a úroveň rizika na jednotnej rizikovej škále, pričom by mal byť schopný prijať lepšie investičné rozhodnutie. Navrhuje sa, aby podrobnosti o tomto dokumente ustanovil osobitný predpis, ktorý vydá ministerstvo po dohode s Národnou bankou Slovenska.

K bodom 21 až 23

[§ 107 ods. 1 písm. b), § 107 ods. 1 písm. i), § 107 ods. 1 nové písm. j)]

V súvislosti s novými, resp. zmenenými informačnými povinnosťami dôchodkovej správcovskej spoločnosti sa navrhuje vykonať príslušné zmeny aj v ustanoveniach o webovom sídle dôchodkovej správcovskej spoločnosti.

K bodom 24 až 26

[§ 107 ods. 3 nové písm. b), § 107 ods. 3 písm. g) a § 107 ods. 3 písm. h)]

Mesačná správa, ktorú dôchodková správcovská spoločnosť povinne zverejňuje na svojom webovom sídle, by mala sporiteľovi poskytovať relevantné informácie o vývoji investovania. Nakoľko v súčasnosti sa vyžaduje iba zverejňovanie údajov o čistej hodnote majetku a aktuálnej hodnote dôchodkovej jednotky, ktoré samy o sebe nemajú dostatočnú vypovedaciu schopnosť, navrhuje sa doplniť do mesačnej správy aj údaje týkajúce sa zhodnotenia v percentuálnom vyjadrení, a to nielen za mesiac, za ktorý sa mesačná správa zostavuje, ale aj od vzniku fondu.

Keďže pri dlhodobom sporení, akým sporenie na dôchodok nepochybne je, nedochádza k zmenám v zložení majetku príliš často, navrhuje sa, aby sa portfólio manažér vyjadroval k zmenám v portfóliu dôchodkového fondu len na kvartálnej báze. Zároveň dochádza k legislatívno-technickej úprave v § 107 ods. 3 písm. g).

K bodu 27

(nový § 108)

Zákon už v súčasnosti ustanovuje rozsah informácií, ktoré má dôchodková správcovská spoločnosť vo výpise z osobného dôchodkového účtu uvádzať, rovnako tak aj frekvenciu a formu jeho zasielania. Navrhovaná úprava má za cieľ vytvoriť dokument, ktorý sporiteľovi uľahčí chápanie starobného dôchodkového sporenia a vplyv jeho vlastných rozhodnutí na výšku jeho dôchodku z II. piliera. Navrhuje sa, aby výpis z osobného

dôchodkového účtu (ďalej len „výpis“) obsahoval **len najdôležitejšie osobné (individualizované) a vybrané všeobecné informácie** o starobnom dôchodkovom sporení.

Dôchodková správcovská spoločnosť bude výpis zasielať **primárne elektronickou formou**, ak si sporiteľ na zasielanie výpisu určil adresu elektronickej pošty a súčasne ho sprístupní na webe. Ak sporiteľ nemá s dôchodkovou správcovskou spoločnosťou dohodnuté zasielanie výlučne elektronicky, bude mať spoločnosť povinnosť zaslať mu výpis **listinne**, a to na adresu jeho trvalého pobytu, resp. takú, ktorú na zasielanie výpisu sporiteľ určil v zmluve alebo v žiadosti. Nakoľko dôchodkové správcovské spoločnosti zaznamenávajú veľké objemy vrátených listových zásielok s výpismi (adresát je neznámy), navrhuje sa, aby v prípade, ak dôchodková správcovská spoločnosť vie preukázať, že výpis na adresu určenú na zasielanie výpisu skutočne zaslala, ale **listová zásielka sa vrátila** (z dôvodu uvedeného vyššie), bude sa to považovať za splnenie si povinnosti a dôchodková správcovská spoločnosť bude mať možnosť každý ďalší výpis sporiteľovi sprístupňovať výlučne prostredníctvom webového sídla. Táto zmena súvisí aj so návrhom zmien v iných zákonoch (čl. II a III), ktoré zabezpečia dôchodkovej správcovskej spoločnosti bezplatný prístup k registru obyvateľov, v ktorom si bude môcť overiť aktuálnosť svojich údajov (najmä bydlisko). Ak sporiteľ oznámi spoločnosti nový kontaktný údaj (či už adresu bydliska alebo adresu elektronickej pošty), dôchodková správcovská spoločnosť začne zasielať výpisy na túto novú adresu. Ak sporiteľ explicitne prejaví vôľu, aby mu dôchodková správcovská spoločnosť nezasielala výpis ani elektronicky ani listinne, dôchodková správcovská spoločnosť mu sprístupní jeho **výpisy výlučne prostredníctvom webového sídla**.

Dôchodková správcovská spoločnosť bude naďalej povinne zasielať výpis pravidelne raz ročne **bezplatne**, nad rámec tejto povinnosti má dôchodková správcovská spoločnosť právo zasielanie výpisu spoplatniť. Dôchodková správcovská spoločnosť teda nevyhnutne nemusí zasielanie tzv. mimoriadnych výpisov spoplatňovať.

Samotný **obsah** výpisu aj v súčasnosti zahŕňa osobné informácie o sporiteľovi, navrhuje sa však doplniť ich najmä o dôchodkový vek, resp. predpokladaný dôchodkový vek. Výpis bude aj naďalej obsahovať sumu odplát, nákladov a poplatkov, o ktoré sa znížila suma úspor sporiteľa. Navrhuje sa tiež doplniť informácie vo výpise z osobného dôchodkového účtu aj o **najlepší odhad výšky jeho dôchodkových úspor a dôchodku** (spolu s optimistickým a pesimistickým) v čase, kedy dosiahne dôchodkový vek alebo predpokladaný dôchodkový vek.

V záujme dosiahnutia jednak vzájomnej porovnateľnosti výpisov od jednotlivých dôchodkových správcovských spoločností, ale najmä z dôvodu, aby prognózy pre základný, pesimistický a optimistický scenár výšky nasporenej sumy a dôchodkov boli určené na základe rovnakých vstupných parametrov, resp. vychádzali z rovnakej údajovej základne (najmä pri odhade vývoja miezd, inflácie, ale aj pri stanovovaní výnosov dôchodkových fondov v rámci jednotlivých scenárov), vzor výpisu a všetky pravidlá pre výpočet prognóz budú ustanovené v opatrení, ktoré vydá ministerstvo po dohode s Národnou bankou Slovenska. Opatrenie nadobudne účinnosť spolu s nadobudnutím účinnosti týchto ustanovení zákona, t. j. 1. januára 2021.

K bodu 28 (nový § 108a)

Ďalej sa navrhuje zaviesť nový typ informačnej povinnosti (§ 108a), resp. pretransformovanie súčasnej informácie o dôchodkoch podľa § 94 ods. 11 a 12. V súčasnosti

dôchodková správcovská spoločnosť automaticky nezasiela sporiteľovi blížiacemu sa k dosiahnutiu dôchodkového veku žiadne informácie, informuje ho len o tom, že má možnosť o ich zaslanie požiadať (zverejňuje ich aj na svojom webovom sídle). Nový dokument bude dôchodková správcovská spoločnosť zasielať v primeranom čase pred dovŕšením dôchodkového veku a informácie budú koncipované tak, aby mu viac pomohli s jeho finančným plánovaním v súvislosti s odchodom do dôchodku. Podrobnosti o obsahu tohto dokumentu, jeho štruktúru a formu, ale aj obdobie, v ktorom sa má takáto informácia poskytovať, bude ustanovovať opatrenie, ktoré vydá ministerstvo. Opatrenie nadobudne účinnosť spolu s nadobudnutím účinnosti týchto ustanovení zákona, t. j. 1. januára 2021.

K bodu 29

[§ 109 ods. 1 písm. a)]

Ide o legislatívno-technickú úpravu v súvislosti s novelizačným bodom 16.

K bodu 30

(§ 110 ods. 5)

Ministerstvo zodpovedá za fungovanie dôchodkového systému a tvorí legislatívu v oblasti sociálneho poistenia a dôchodkov, pričom je zodpovedné aj za zabezpečenie spravodlivého prerozdelenia zdrojov na dôchodkové zabezpečenie. Je preto nevyhnutné, aby malo pri nastavovaní systému dôchodkového zabezpečenia, ktorý má byť schopný generovať adekvátny príjem v starobe, prístup ku všetkým relevantným informáciám a údajom, ktoré dôchodkové správcovské spoločnosti spravujú, a to vrátane osobných údajov, ktoré na zabezpečenie výkonu tejto úlohy potrebuje.

Keďže ministerstvo financií, okrem iného, vypracováva makroekonomické a fiškálne analýzy a prognózy a zaoberá sa fiškálnou politikou, verejnými financiami a ich dlhodobou udržateľnosťou, pričom na tvorbu politík v uvedenej oblasti potrebuje aj údaje z informačných systémov doplnkových dôchodkových spoločností, navrhujeme prístup k osobným údajom aj tomuto rezortu, a to v rozsahu ustanovenom zákonom o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy.

Napríklad, opatrenia, ktoré na účely zvýšenia informovanosti v I., II. a III. pilieri resp. iné účely ministerstvo postupne realizuje (predkladaná novela je 2. fázou pri zavádzaní komplexnej informácie o dôchodkovom zabezpečení), by sa mali v stredno až dlhodobom horizonte prejavíť v celkovom zabezpečení obyvateľstva na dôchodok. Oba rezorty sú však zodpovedné nielen za tvorbu politík v predmetnej oblasti ale aj za vyhodnocovanie ich efektívnosti. Keďže priame vplyvy navrhovaných zmien nie je možné vyhodnotiť inak ako spracovávaním a analyzovaním aj osobných údajov o jednotlivcoch, potrebujú mať do budúcnosti prístup k osobným údajom ako poistencov, tak sporiteľov aj účastníkov. Z hľadiska potenciálu priniesť jednotlivcovi vyšší príjem v starobe, má jednoznačne význam všímať si podrobnejšie jednotlivé kategórie účastníkov v III. pilieri, rozdeliť ich na menšie socio-ekonomické skupiny ako aj poznať či pochádzajú z ekonomicky menej rozvinutých regiónov a zároveň získať informácie o tom či a ako sú zabezpečení na dôchodok z II. piliera, prípadne ako bude vyzeráť ich základný dôchodok zo sociálneho poistenia. Disproporcie medzi dôchodkovým príjmom mužov a žien sa, v závislosti od vekovej skupiny, prejavujú rovnako v I., II. aj III. pilieri, pričom cieľnou verejnou politikou vie takúto asymetriu riešiť štát, resp. minimálne v dostatočnom časovom horizonte na nízke zabezpečenie na dôchodok upozorňovať (napríklad prognózami dôchodkov vo výpisoch z II. a III. piliera). Následne, vyhodnotením jednotlivých realizovaných politík, nielen v oblasti zlepšenia informovanosti,

sa môže štát zamerať na také opatrenia, ktoré majú potenciál napríklad zmenšiť rozdiely v úsporách na dôchodok medzi mužmi a ženami a prispieť k zlepšeniu ekonomickej situácie žien na dôchodku, kedy čelia výrazne vyššiemu riziku chudoby ako muži.

V záujme ochrany osobných údajov je nevyhnutné, aby boli čo najskôr anonymizované, resp. pseudonymizované. Dôvody, prečo nebolo možné osobné údaje anonymizovať je prevádzkovateľ, ktorému boli osobné údaje poskytnuté, povinný preukázať Úradu na ochranu osobných údajov. Príkladom môže byť potreba naďalej používať individualizované údaje, pričom nie je potrebné poznať o akého jednotlivca ide.

K bodu 31

(nový § 123au)

V súvislosti s návrhom zmien v čl. II a III a zabezpečením bezplatného prístupu do registra obyvateľov, ktorý dôchodkovým správcovským spoločnostiam umožní overiť správnosť údajov poskytovaných sporiteľmi (od 1. januára 2020), ako aj v súvislosti so zmenami v spôsobe zasielania výpisov (§ 108), sa navrhuje predĺženie lehoty na zasielanie výpisov v roku 2020 za rok 2019, aby dôchodkové správcovské spoločnosti mali dostatočný časový priestor na kontrolu správnosti údajov v registri obyvateľov. Prechodným ustanovením sa ustanovuje aj povinnosť dôchodkovej správcovskej spoločnosti vyzvať sporiteľov, aby jej oznámili adresu elektronickej pošty.

K čl. II a čl. III

(zákon č. 145/1995 Z. z. a zákon č. 253/1998 Z. z.)

Z dôvodu zabezpečenia záväzku vlády v jej programovom vyhlásení, v ktorom sa zaviazala zvýšiť informovanosť jednotlivcov v systéme starobného dôchodkového sporenia a v systéme doplnkového dôchodkového sporenia, je potrebné, aby dôchodkové správcovské spoločnosti a doplnkové dôchodkové spoločnosti mali možnosť získavať aktuálne údaje o sporiteľoch a účastníkoch bezplatne (článok II). Keďže sporitelia si spravidla neplnia povinnosť zo zákona informovať správcu o zmene mena, priezviska, rodného čísla a mieste trvalého pobytu (§ 65 ods. 2 zákona č. 43/2004 Z. z.) do 8 dní od takejto zmeny, dôchodková správcovská spoločnosť, v prípade ak nedisponuje e-mailovou adresou, nemôže efektívne s takýmto sporiteľom komunikovať. Uvádzanie uvedených údajov je pritom povinnou súčasťou výpisu z osobného dôchodkového účtu, resp. slúžia aj na identifikáciu sporiteľa pri komunikácii so Sociálnou poisťovňou (zápis zmluvy, prestup do inej dôchodkovej správcovskej spoločnosti a podobne). Z tohto dôvodu sa navrhuje rozšírenie okruhu subjektov, ktoré majú možnosť čerpať údaje z registra fyzických osôb o dôchodkové správcovské spoločnosti. Keďže v doplnkovom dôchodkovom sporení majú správcovia už od 1. januára 2019 povinnosť predmetné údaje vo výpisoch z osobných účtov a výkazoch dôchodkových dávok uvádzať a rovnako je potrebné, aby relevantné informácie dostávali aj účastníci v III. pilieri, navrhuje sa doplniť ako oprávnený subjekt aj doplnkové dôchodkové spoločnosti.

Navrhuje sa aj vecné spresnenie textu v článku II vzhľadom na to, že § 4 ods. 3 písm. a) zákona č. 145/1995 Z. z. bol naposledy novelizovaný v roku 1999 a v roku 2004 nadobudol účinnosť zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, ktorý zaviedol sociálne poistenie transformáciou zákona o sociálnom zabezpečení. Sociálne poistenie, ktoré zahŕňa nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie (starobné poistenie a invalidné poistenie), úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti, je nepochybne súčasťou sociálneho zabezpečenia rovnako ako systém štátnej sociálnej podpory a sociálnej

pomoci. Okrem toho sa v roku 2005 stal súčasťou povinného systému dôchodkového zabezpečenia aj systém starobného dôchodkového sporenia. Z tohto hľadiska ide len o precizovanie doterajšieho normatívneho textu.

K čl. IV

Hoci pre zabezpečenie dostatočnej legisvakancie nadobúda väčšina ustanovení zákona účinnosť až 1. januára 2021, účinnosť návrhu zákona sa navrhuje od 1. januára 2020. Dôvodom je potreba skoršej účinnosti ustanovení, na základe ktorých dôchodková správcovská spoločnosť nemusí zverejňovať skrátenú verziu ročnej a polročnej správy v periodickej tlači, ďalej ustanovení ktoré zabezpečujú prístup rezortu práce a financií k osobným údajom ako aj ustanovení, na základe ktorých sa dôchodkové správcovské spoločnosti budú môcť v predstihu pripravovať na zmeny pri zasielaní informácií sporiteľom, a ktoré budú účinné až od roku 2021. Ide o čl. I bod 15, 16, 17, 18 a 29 až 31 a v čl. II a III.